

ŠUMICKÝ

ZPRAVODAJ

vydává Obecní úřad Šumice, číslo 3/2009

Prolog: Slovo na začátek

Vážení spoluobčané,

dovolte, abych se ujal slova v tomto Šumickém zpravodaji. Nastává čas Vánoc a redakce se po odmlce rozhodla uspořádat další číslo věnované Vánocům, závěru roku a celkově dění v obci za těch pár měsíců, kdy vyšel poslední zpravodaj. Jsme rádi, že jste se nebáli a otevřeli dveře do zpravodaje. K zhlédnutí je připraveno opět několik krátkých článků s různou tematikou. Samozřejmostí jsou texty o Vánocích. Několik zpráv se týká provozu obce a sdělení občanů a občanům. Pro lepší efektivitu jsme se snažili psát krátce, o to více se grafická redakce rozhodla věnovat obrazové stránce.

vil

Šumičtí včelaři

Lenka Ševečková

Během podzimu roku 2009 se šumičtí včelaři snažili přispět do kulturního dění naší obce.

V sobotu 17. 10. 2009 se v přísálí kulturního domu v Šumicích uskutečnila veřejná přednáška. Přednášel pan doktor Jiří Brožek, který patří mezi vyhlášené experty v oblasti apiterapie – léčení pomocí včelích produktů. V úvodu byla zmíněna prospěšnost včel, včelařství a apiterapie v rámci historie, v hlavní části se pak Dr. Brožek zaměřil na jednotlivé včelí produkty. Po každém včelím produktu pak následovala diskuze.

Na konci přednášky bylo možné si jednotlivé produkty zakoupit. Přednáška však nezdůrazňovala jen prospěšnost včel, včelařství a včelích produktů, ale i správné životosprávy a zdravého životního stylu, byla velmi zajímavá a poučná. Včelaři by tímto chtěli poděkovat nejen panu Dr. Brožkovi, ale i všem zúčastněným. Obci Šumice a ZEMASPOLU pak děkují za finanční podporu této akce.

V pátek 13. 11. 2009 a v sobotu 14. 11. 2009 se v místní školní jídelně uskutečnil kurz na pečení perníků a frgálů. Přesto že akce

byla zkušební zúčastnilo se jí přes padesát šumických dívek a žen. Příjemným překvapením byla účast chlapců, kteří překvapovali svou šikovností a elánem do práce. Výsledkem dvou-denní práce bylo nejen několik stovek napečených a nádherně nazdobených perníků, které se prodávaly na Mikulášské prodejně, ale i přes třicet hruškových a tvarohových frgálů, které si ženy mezi sebou rozebraly. Kurz vedla paní Marie Bajzová z Lidečka – členka českého svazu včelařů a expertka na pečení perníků a frgálů. Jak paní Bajzové,

tak vedoucím školní jídelny včelaři děkují, že akci umožnili.

Pro velký úspěch je možné, že uskutečníme zopakování tohoto kurzu.

V neděli 29. 11. 2009 se uskutečnila tradiční Mikulášská prodejna. V prodejně bylo možno podebatovat u kalíšku medoviny a zakoupit tradiční vánoční a včelařské zboží. Jen tak mimochodem se na této akci prodalo 86 kg medu.

Včelaři by všem občanům, kteří přišli a tím podpořili šumické včelaře, chtěli tímto způsobem poděkovat.

Přijďte do knihovny! Nabízí bezplatný internet a zdarma si můžete půjčit jakoukoliv knihu.

ČTVRTEK: 15.00 - 18.00 hodin

VEDOUCÍ: Renáta Slívová

TIRÁŽ

Adresa redakce: Šumický zpravodaj, Obecní úřad Šumice, Šumice 400, 687 31 **Email na redakci:** zpravodaj@sumice.cz **Redaktoři:** Vilém Jurek, Lubomír Borýsek, Pavel Horalík. **Sazba a grafická úprava:** Lubomír Borýsek **Malby na titulní a zadní straně:** Nika Hauerlandová **Vydavatel:** Obecní úřad Šumice **Tisk:** Cicero plus spol. s r.o., Uherský Brod **Online zpravodaj:** <http://www.sumice.cz> **Počet výtisků:** 500ks. **Neprošlo jazykovou úpravou.**

Vánoce v Šumicích před 100 lety

Převzato z knihy
Slovácká obec Šumice

Tento článek čerpá z publikace, která byla vydána u příležitosti otevření Šumického muzea v roce 2004. Jak tedy vypadaly tradice a zvyky v průběhu vánočního období před sto lety?

Chození Lucie

13. prosince ve večerních hodinách chodívaly vesnici „Luce“. Bývaly to ženy, později muži, oblečení do bílého a v ruce měli dřevěnou kosu. Chodili po domech a pokud něco nedostaly, kosou chtěli utínat hlavy dívkám na vdávání. Využívali právě doby draní peří, kde bylo hodně lidí a legrace. Děvčata se „Lucám“ bránila a snažila se je obměkčit něčím k zakousnutí nebo „štamprlkou“.

Vánoce

To byly nejkrásnější svátky v roce. Celková chudoba obce nedovolovala je slavit tak, jak je to popisováno v knihách. Stromeček šel obstarat hospodář, ozdoba stromečku byla prostá, přírodní – ořechy, jablíčka, zabalené kostky cukru a obyčejné, vesměs papírové ozdoby. Na dárečky už mnohdy nezbylo a nebo byly malé a obsahovaly to nejnutnější. Na Štědrý den se celá rodina postila a všichni se těšili, že uvidí „zlaté prasátko“. Večeře bývala bohatá a skládala se z několika jídel. Každá rodina měla již své zaužívané zvyky a nedá se říct, že se všichni stravovali stejně. Ale většinou se vařilo několik polévek – kyselica, fazolovica s lokšama a sušenými hříbkami. Ryby – rybí polévka a řízky s bramborovým salátem – se v Šumicích objevily až po roku 1920, rozšířily se po roce 1950. Na stole bylo množství ovoce i sušeného a jednoduchého cukroví, vykrajované formič-

kami. Po oba vánoční svátky se nic nesmělo dělat, kromě nakrmení dobytka, ani se neuklízelo, naopak. Sláma ze „strožochů“ v posteli se vytahala po světnici, aby jizby připomínala chlév v dalekém Betlémě.

Chození po koledě

O vánočních svátcích, stejně jako na Nový rok a na Tři krále, chodívali po koledě cikáni s jejich typickou koledou „Doma si doma, můj pane gazda“ a tradičním vinšováním bohaté úrody. Po koledě chodil ve stejnou dobu i ponocný a obecní pastýři, kteří současně vybírali i celoroční poplatek za své služby.

Chození do služby

Tento zvyk se realizoval na svátek sv. Štěpána. Děvčata se převlékala za mládence a opačně, chodívali společně „hledat službu“ po okolních sedlácích. Ti se snažili uhodnout, kdo je kdo formou „oprubování“ a podle toho se slíbila nebo neslíbila služby. Hlavně ale, že bylo něco k zakousnutí i napití a bylo veselo.

Nový rok

Ten se začínal „vinšováním“, které přetrvávalo až do Tří králů. Na Nový rok nastupovali do služby u sedláků pachopci, služby dostávaly šestidenní dovolenou a nesly si jako výslužku makový koláč. V masopustním období, které vlastně začínalo hned po Novém roce, konala se většina svateb, poněvadž muži odcházeli po Velikonocích do světa za prací a vraceli se až „Na Kaču“ (svátek sv. Kateřiny).

Sháníte na poslední chvíli vánoční dárek?

Robovysavac.cz

Robotický inteligentní vysavač
se pohybuje automaticky po podlaze místnosti a uklízí ji sám bez Vaší pomoci. Nemusíte ho tahat ani strkat jako běžné vysavače. Při úklidu nejen vysává, ale taky zametá podlahu pomocí hlavního rotačního kartáče a bočního kartáčku.

www.robvysavac.cz

BEZDOTYKOVÝKOŠ.cz

Bezdotykový odpadkový koš

umožňuje snadný způsob, jak nakládat s odpadem. Po přiložení ruky nebo objektu 25 cm nad infračervený senzor koše se víko během několika vteřin automaticky otevře a po vhození odpadu se víko automaticky zavře.

www.bezdotykovykos.cz

Vše skladem. Rozvoz ZDARMA. Více na tel. 728 255 209

Společenská kronika

V roce 2009 zemřeli

Příjmení, Jméno	Čp.	Narozen(a)	Zemřel(a)
Žampachová Marie	12	8.9.1929	5.1.2009
Kudela Vojtěch	22	19.4.1956	27.1.2009
Synčák Vladislav	140	1.10.1930	25.2.2009
Kráčmarová Marie	119	22.8.1943	3.3.2009
Matocha Jan	175	18.2.1947	18.3.2009
Omelková Anna	401	19.7.1927	9.4.2009
Kročil František	4	18.6.1925	30.6.2009
Hřib František	67	14.12.1921	21.7.2009
Juřníková Anna	228	3.7.1914	4.8.2009
Pilková Marie	193	27.6.1940	10.8.2009
Válková Marie	431	7.9.1922	17.8.2009
Knotek Jindřich	419	24.11.1948	22.9.2009
Žampach Vojtěch	241	3.3.1927	10.11.2009

V roce 2009 se narodili

Příjmení, Jméno	Čp.	Narozen(a)	Místo
Kunčík Aleš	167	28.1.2009	Uherské Hradiště
Klauda Pavel	385	30.3.2009	Uherské Hradiště
See Michelle	476	13.4.2009	Uherské Hradiště
Ševečková Anna	134	28.4.2009	Zlín
Mikel Šimon	448	11.5.2009	Uherské Hradiště
Juřík David	476	9.6.2009	Uherské Hradiště
Juřníková Veronika	497	11.6.2009	Uherské Hradiště
Žampach Michal	10	11.6.2009	Zlín
Čech Richard	8	23.8.2009	Uherské Hradiště
Podškubka Martin	244	16.7.2009	Zlín
Kolářová Anna Elena	402	24.7.2009	Uherské Hradiště
Juřík Kamil	69	4.9.2009	Zlín

Kulturní program

Kulturní program	Datum
Benefiční koncert	20.12.2009
Koncert Scholy	25.12.2009
Koncert Dvořák	4.1.2010
Tříkrálová sbírka	9.1.2010
Ples MYSLIVCI	16.1.2010
Ples HASIČI	30.1.2010

Cesta

Dotyky stop
kroky jak strop
čáry bledší dost
nijaká zdejší zlost
růže porouchaná
duše jak bouchaná
zvon v loukách bijící
ostřice mírně plačící
stožáry jsou požáry
jsem snad na máry
můj vítr tu studený
sklep tam půjčený
měsíc, jako den
to je teda sen - - -

Pesnička

V síti cest jsou
mé myšlenky jdou
kde obly končí svět.

V útěše se mám
marně zvuk znám
když pravím pár vět.

Na sklence jsou
jemně se ony perou
klíč je jako pravý prach.

Na oku tě mám
tam polibek ti dám
nemůžeme mít ostrach.

Kol sebe jsem
loukou vesele jdem'
čí mou či to co hrají.

Kol toho měj
dnes ještě neusínej
písmena se nás teď ptají.

V mžiku jdu sem
perel období žijem'
žárlím na čtyři ovečky.

V chvílce se směj
o srdci nyní zpívej.
Milé, milé mě pesničky.

K. M. – autor poezie i prózy a grafik působící na moravském Slovácku. Jeho tvorba je zaměřena na vnímání přírody, moderního světa a lidského údělu. Jeho první básnická sbírka nese název: „Došla radost v moři“ (vydalo Studio Tripolis Propolis, 2007). Mimo to má v zásobě nepřeberné množství dalších poetických a prozaických textů. Z výtvarné činnosti je možné jmenovat soubor prací „Do sna“ (1992–2000).

Milí kulturní přátelé,

děkuji těm, kteří projevíli zájem o mou další knížku „Pověsti a vykládání od Babí hůrky“. Pokud byste měli zájem knížku zakoupit jako dárek pod stromeček - je to možné u nás na č.p. 340 nebo na benefičním koncertu v prosinci v kulturním domě.

Přeji vám klidný a spokojený čas adventní.

Strýc Staňa

Zpráva o činnosti tenisového oddílu za rok 2009

Vážení občané, dovoluji, abych vás seznámil s činností místního tenisového oddílu v letošním roce. Jednu část našich aktivit tvořila příprava hracích ploch a zázemí, druhou potom pořádání turnajů. Nepostradatelná byla zcela jistě samotná hra.

Činnosti tenisového klubu řídí výbor tenisového oddílu. V tomto roce trvale zabezpečoval finančními prostředky níže uvedené akce, zajišťoval brigády a použitý materiál. Na výborových schůzích byly projednávány vzniklé problémy, nové podněty a myšlenky.

Zlepšování podmínek v tenisovém areálu

První velká akce našeho oddílu proběhla v jarních měsících. Provedli jsme údržbové práce za účelem zprovoznění tenisového areálu na sezonu 2009. V rámci výstavby nového víceúčelového hřiště bylo provedeno nové odvodnění okolo provozní místnosti a skladu. V závěru roku pak proběhly další činnosti. Především se jednalo o výkopové práce a následné položení závlahového potrubí na všech třech dvorcích. Všem zúčastněným členům bych rád poděkoval. Dík patří také sponzorům za materiální pomoc.

Radost z tenisu

V květnu se uskutečnil 9. ročník turnaje spřátelených tenisových oddílů. Zúčastnily se ho týmy ze Slavkova, Bojkovic, Šumic a poprvé k nám zavítali tenisté ze Slovenska z obce Bánov. První místo v turnaji obsadili hráči z Bánova, druhé získal tým ze Slavkova a třetí patřilo tenistům ze Šumic. Poslední skončili Bojkovice. Za náš oddíl hráli Vladimír Kalous, František Tomanec, Ondřej Kalous, Jaroslav Bachůrek a Dana Tomancová. V turnaji se hrály dvouhry a čtyřhry mužů, dvouhry žen a smíšené čtyřhry. Tento systém klade vysoké nároky na fyzickou připravenost všech zúčastněných. Všem soutěžícím děkuji za jejich sportovní výkony.

K dalším sportovním aktivitám na místních dvorcích patří tzv. „Ferdovo sportovní odpoledne“. Pod tímto názvem byly letos zorganizovány společně s Českým červeným křížem soutěže pro všechny děti z naší obce. Akce, která proběhla v červnu v rámci Dne dětí, se velmi zdařila. Účast dětí a jejich zájem o sportovní soutěže byl veliký. Velké poděkování patří organizátorům a sponzorům. Bez jejich podpory se tyto akce nedají uskutečnit.

Na začátku září se pravidelně koná klání O putovní pohár starosty obce Šumic. Ve 4. ročníku se stal vítězem v kategorii do 40 let Ondřej Kalous a v kategorii nad 40 let František Tomanec. Poděkování za přízeň a ceny náleží starostovi obce Josefu Bartošovi.

Tenisová příprava

Novinkou v letošním roce bylo zahájení tenisové výuky. Tenisová příprava probíhala každou středu odpoledne. Zájem dětí o tenis byl velký, o čemž svědčí účast 16 dětí. Závěrem tenisového roku pak byl pro přípravku uspořádán turnaj. Poděkování směřuji k Vladimíru Kalousovi, který tenisovou přípravku po celou dobu zdárně vedl. (Více čtete v článku Kurs a turnaj tenisové přípravy).

Pavel Běťák
předseda tenisového oddílu

Kurz a turnaj tenisové přípravy

Tenisový oddíl Šumice letos otevřel pro nejmenší zájemce o tenis první ročník tenisové přípravy. Kursu se zúčastnilo šestnáct dětí. Trénovalo se každou středu pod vedením pana Kalouse, pana Běťáka a pana Dvořáka. Práce to byla velmi náročná. Každý žák potřeboval specifický přístup k tréninku. S těmi nejmenšími se muselo začínat od základů. Ti starší už věděli, jak se hraje, jen však potřebovali poradit – jak se správně postavit k míčku nebo jak ho odpálit. Bylo krásné sledovat děti, které se postupně zlepšovaly a zdokonalovaly. Byl to teprve první ročník, ale už se všichni těšíme na ten další.

Na zakončení tohoto kursu jsme uspořádali pro naše nejmenší tenisty turnaj. Za pomoci rodičů malých tenistů bylo na tenisových dvorcích připraveno několik disciplín, ve kterých děti musely nasbírat určitý počet bodů (rozděleno samozřejmě podle věku), aby mohly postoupit do další disciplíny. Soutěžilo se v počtu odrazů od tréninkové zdi, v balancování s míčkem na raketě za běhu kolem kurtu, dále se soupeřilo v odpalu míčku, v trefování se do branky a koše, ve hře přes síť na malém poli a v dalších. Vyvrcholením tohoto dopoledne byl turnaj starších žáků ve čtyřhře. Mladší přitom nádherně povzbuzovali. Na úplný konec tohoto pěkného turnaje dostali všichni účastníci tenisové přípravy diplomy s potvrzením absolvování prvního ročníku a k tomu ještě sladkou odměnu. Tenisový oddíl tímto děkuje všem trenérům a rodičům za pomoc při uspořádání tohoto kursu a závěrečného turnaje.

Pavel Běťák
předseda tenisového oddílu

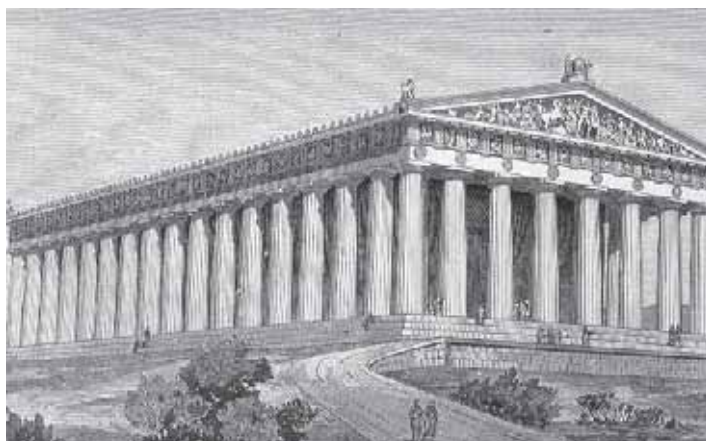
„Když odstraníš světlo, všechny věci zůstanou ztraceny v temnotách, neboť nemohou projevit svou krásu. Světlo je tedy krásou a řád každého viditelného stvoření.“ Robert Grosseteste (13. stol.)

V posledních letech se naše obec rozrůstá díky stavbám nových rodinných domů. Tato skutečnost je umocněna i nově realizovanými inženýrskými sítěmi. Při menším průzkumu zjistíme, že za poslední 3 roky vzniklo nebo ještě vzniká na území obce Šumice cca 15 nových rodinných domů. Na takovém množství staveb již člověk může porovnávat s ostatními a vytvořit si na každý dům svůj kritický názor. Samozřejmě kritika nemusí být vždy záporná, závisí na jednotlivci a na jeho „vkusu“. Člověk, který poznal, co obnáší stavět dům svépomocí, je s kritikou obezřetný. Přestože stavebník nebo investor vynaloží velké množství práce a financí na realizaci domu, nesmí zapomínat na zásady a smysl bydlení. Pamatujme na skutečnost, že rodinné domy mají trvanlivost max. 100 let a po tuto dobu, co v něm bude někdo bydlet, by si nepřál být omezen v jeho užívání díky chybě, která vznikla při realizaci. Bohužel se někdy zapomíná na podstatu bydlení vycházející z historie naší civilizace. Kultura bydlení pro naše geografické podmínky vznikla ve starověkém Řecku a Římské říši. A právě odtud se k nám šířil charakter bydlení, ale nejen to. Kultura Řecka a Říma, tedy západní kultura¹, se postupem času rozšířila do velké části Evropy i na naše území. Ovlivnila a obohatila kulturu společenskou o např. divadlo, sportovní události – zejména olympijské hry, obchod na úrovni tržišť, lázně, oblast práva a v neposlední řadě i výstavbu inženýrských sítí. A právě společenská kultura má vliv na kulturu bydlení každého jednotlivce. BYDLET neznamená jen uzavřít se do domu, ale náš způsob bydlení ovlivňuje i již výše uvedená kultura společenská. „Jestliže člověk bydlí, je umístěn v prostoru a zároveň vystaven určitému charakteru prostředí. Dvě psychické funkce, jež jsou do tohoto procesu zapojeny, můžeme označit jako ‚orientaci‘ a ‚identifikaci‘“, píše norský fenomenolog architektury Christian Norberg-Schulz. Právě k orientaci a identifikaci

člověku pomáhají věci a místa specifického charakteru. K tomu, aby trefil do svého domu a cítil se v relativním bezpečí, zjednodušeně řečeno, potřebuje určité výrazné ohniskové body. Pouze „trefit domů“ však nestačí. Člověk potřebuje cítit určitý prostor jako svůj, potřebuje se s ním identifikovat, chápat ho jako významuplný. Patřit k místu a prožívat je jako domov.

Život našich předků měl větší řád, který se odrážel i v architektuře za doprovodu jednoduchých a zřetelných půdorysných dispozic chrámů i domů. Dokladem této jednoduchosti je známý chrám Parthenon na athénské Akropoli (obr. 1). I řád architektonických forem má mnoho podob, přesto je v dnešní výstavbě postrádán. Řád navozuje dojem klidu, harmonie a rovnováhy kompozičních protikladů. Navazujeme proto na počáteční kulturu bydlení a tvoříme objekty pro bydlení jednoduše čitelné. Jeden ze znaků čitelnosti u domu je rozpoznání hlavního vstupu. I když se to může zdát banální, zásadní funkce vstupu je ukazovat cestu kudy se dostaneme do vnitřního prostoru domu. Snad nejnázornějším příkladem nám může být palác Farnese v Římě (obr. 2). Celkově je tato stavba paláce v naprosto kompoziční rovnováze, nacházíme zde řád a symetrii.

Přísné srovnávání historických staveb se současnou architekturou je samozřejmě velmi diskutabilní. Přesto možnosti novodobých stavebních materiálů a technologií umožňují architektuře realizovat konstrukce i jednotlivé detaily tak, abychom se neomezovali v prostoru k bydlení. Chyby, kterých se stavebníci a investoři často dopouštějí, se objevují v dispozičním uspořádání místností. Každá místnost má stanovenou orientaci ke světovým stranám. Stavebník musí mít na mysli zastínění okenních otvorů sousedním domem nebo jinou překážkou. Světlo, dopada-

Parthenón – hlavní chrám antických Athén.

Palazza Farnese v Římě.

jící okenním otvorem do místností nebo prázdným nezaskleným otvorem do venkovní terasy, nám vždy umocňuje zážitek z prostoru. Světlo výrazně ovlivňuje chování, psychiku, zdravotní stav, náladu, apod. V současnosti jeden z požadavků investorů je prostor pro parkování vozidel. Jestliže bychom byli hodně radikální, můžeme zastávat názor, že samostatně stojící nebo přistavěná garáž domu nesluší. Člověk se v ní zdržuje naprosto minimálně ne-li vůbec. Ve zkratce – nasednout do vozidla – otevřít automatické vrata – odjezd. Jestliže realizujeme prostor pro parkování vozidel, přiřadíme této místnosti nejnižší hodnotu důležitosti v domě a umístíme ji tam, kde bude nanejvýš nenápadná a „ztratí se“ v celkovém pohledu na dům. Tím vynikne dům, jako místo pro bydlení a bude zřetelné, že v domě chceme bydlet a ne parkovat vozidla. Při globálním pohledu na novostavby v naší obci můžeme s nadšením tvrdit, že se zde podařilo vyhnout stavbám rodinných domů s pejorativním označením „podnikatelské baroko“ (obr. 3), které se v devadesátých letech 20. století prosadilo i na českém území. Bohužel, někdy i celé městské čtvrtě jsou posety touto stylovou bezradností investorů a stavebníků. Objevují se i názory architektů, kteří tyto čtvrtě vidí v budoucnu jako gheta.

Naše vesnice se naštěstí rozšiřuje a dotváří až na občasné výjimky zatím správným směrem. Mějme na mysli, že charakter obce ovlivníme my svými stavebními záměry. Dokonce se v Šumicích s velkým potěšením objevují nové domy nebo domy po rekonstrukci s charakterem lidové architektury. Je to známka toho, že i přes pronikání moderní architektury na venkov navazujeme na tradice.

1 Termín západní kultura obsahuje mnoho aspektů. Je to celý soubor různých sociálních a společenských norem, etických a estetických pravidel, ale také konvencí, vztahu k náboženství, víře a poměr k technice a technologiím.

Dům podnikatelského baroka.

Errata pro zmrzlé volby a kaštany nejen pečené. V minulém čísle jsem v mém článku špatně informoval o termínu Voleb do Poslanecké sněmovny PČR 2009. V den tisku zpravodaje vše nabralo jiný a nejasný obrat. Nikdo nemohl vědět, že se na našem politickém hřišti začnou dít manévry hodné nejbáznivějším snům či filmům (třeba filmy Trhala fialky dynamitem či Je to ještě větší blbec než jsme doufali). A tak nám nezbyvá nic jiného, než počkat na ty jarní volby (i volby podzimní komunální), těšit se na výsledek a pokusit se splnit již minule vyřčené motto, které platí stále.

Další tisková oprava se týká jednoho článku, u kterého jsme uvedli slovo „jírovec“, ačkoliv by to měl být *snad* „kaštan“. Nu, kde vězí ta pravda – co tedy bylo dobře? Samozřejmě, že pravda je na obou stranách. Uvedu tedy věci na pravou míru. Jírovec maďal neboli odborně *Aesculus hippocastanum* má plody běžně známé pod názvem kaštany. Takto se pro strom jírovec vžil název kaštan. Jestliže tedy řekneme kaštan, neděláme chybu. Ono se totiž jírovci maďalu někdy říká též kaštan koňský. V tom je možná zakopán pan pes.

vil

Bible 21. Možná jste zaznamenali, že letos na Velikonoce vyšel nový překlad Bible pro 21. století. Ačkoliv od doby vydání uplynulo více jak půl roku, je dobré i teď, v časech vánočních, narození Ježíše Krista, upozornit na tuto „novinku“. Ptáte se, co to má znamenat – vždyť Bible je přeložena? Ano, Bible byla do češtiny přeložena. Mezi oficiální překlady patří Bible kralická (1579-1594) a Český ekumenický překlad (1961-1979). Přesto se před patnácti lety pustil tým lidí do práce a dospěl ke kýženému výsledku. Stručná informace/anotace je dostupná na internetových stránkách www.bible21.cz: „*Bible 21 přináší nadčasové poselství Bible v současné, čtivé češtině. Usiluje o maximální věrnost původním hebrejským, aramejským a řeckým textům, zároveň však chce oslovit dnešní čtenáře, ať už jsou zvyklí čerpat z této knihy inspiraci pro každý den, anebo ji otevírají poprvé.*“. Na stejné internetové adrese je možné dostat informaci více a objednat si novou Bibli. Také si můžete stáhnout samotný text nového překladu k přečtení nebo si poslechnout si namluvený text, na kterém se podílel kupříkladu známý herec

Vánoce, ach, jak já je mám rád a jak je moc posledních pár let moc „neberu“. Jsem už starší, pochopte. V dětství jsem se vždy těšil (samozřejmě, těším se i letos). Atmosféra, vůně stromečku a pomerančů, pocity... a dárky. Ano, dárky byly/ jsou to pravé. Tuhle jsem dostal hračku, pak svetr, kalhoty, první holicí strojek, šálu, knihu a v knize postupem času

v obálce vloženou bankovku. Z výčtu plyne něco malého a nepatrného, a sice že je to jaksi všechno o „peněžích“? *Verba movent, exempla trahunt* – slova motivují, příklady táhnou. Jak tomu bylo s dárky třeba před sto lety? V době, kdy existoval pouhý zlomeček vymožeností a hodnot dnešních doby. Určitě neexistoval mobil, počítač nebo děvéděčko. Bylo leda dřevěné počítadlo, pro dálkovou komunikaci byl telegraf; rohlík stál pětník, svítilo se petrolejkami a na stěně visel Franc Josef. Co si v takových časech před

mnoha a mnoha mohl přát takový malý chlapec? Autíčko? Ze dřeva? Auta, taková jak je známe ze současnosti, ještě však nebyla. V oněch dobách se braly věci trochu jinak. Tehdejší lidé neznali konzum, jak ho žijeme dnes. Pokud se jednalo o prostého člověka nebo člověka průměrného příjmu, stačilo pár darů, třeba doma vyrobených. Čím míň bylo peněz, tím bylo více nápadů. Kam se chodilo a kam dnes můžeme zajít pro nápady? Do Tesca nebo mrknout v televizi na Receptář? Ne, jednoduše se vycházelo z přírody a lidské bezprostřední vynalézavosti. Tuhle se vyrobila panenka z kukuřičného šustí, onde vyřezal tatínek něco ze dřeva. Když už někdo dostal dárek blízký dnešku, byl to třeba kroj nebo jeho součást. Také boty, slangem dneška: „frčely“. Tuny balících papírů a neustálý příjem bramborového salátu, zbytků kapra a několika druhů vánočního cukroví? To nebylo, protože na to všecko nebyl zkrátka čas (a čas to jsou peníze) a žaludek. Vánoce byly časem odpočinku a ... klidu. Nikoliv shonu, který můžeme vidět třeba v podobě nákupních horeček. Za tu dobu, tj. před sto lety do dnes, uběhli lidé „silnou“ etapu. Slova Tomáše Sedláčka v knize *Ekonomie dobra a zla* jsou pozoruhodná: „*Jako by civilizace člověka jen nakazila – čím blíže se držel přírody, tím více byl člověkem.*“ Človíček by se však neměl vracet razantně do minulosti, úsloví: „*zpátky na stromy*“, je nikam nevedoucí. Nemusíme chodit denně v krojích nebo barokních oděvech. Stačí však udržet to málo, co nám zůstává; *nesekati si větve pod sebou*. K vánocům si přeji knihu. Není to póza, „*knihy je základem poznání, učitelem věků, vládcem království ducha*“, pravil Seneca. Každý by měl dostat knihu. Přesto mým vážně vánočním darem nebo přáním krom lásky bližního svého je stroj času. Vrátil bych se v čas a viděl, jaké to bylo. Udělal bych si tabulku, která by měla dva sloupce – nad jedním by bylo napsáno plus (+) a v druhém minus (-), a zapisoval postřehy. Do té doby budu však čekat na skromnější dárek, třeba pohodu a klid Vánoc, to mně/nám musí stačit.

Dříný, dřínky a dřínkovatění

Vilém Jurek

Jsou to už skoro čtyři roky, co jsem se vážněji začal zajímat o dříný (dřínky) v okolí Šumic. Za tu uplynulou dobu toho vím samozřejmě víc a vidím dál, než před lety. Kde můžu, tam

dřín prezentuji a říkám celou tu známou neznámou historii o našich dřínkách. Šumice se nemusí jmenovat Dřínkovice, dřínky jsou do nás vpité dost. Chceme-li být patrioti, bud-

me patrioti k dřínům, budme hrdí na dříný! Cokoliv dalšího nemá valný smysl. Šumičan musí dokonale znát svou historii. Dříný jsou ale vodítko. Je mnohokrát lepší, když takové

„vlastenectví“ k obci plyne z uctívání něčeho dřínovitého nebo číší „lásky ke krajině“ díky zachování tradice, např. vysazování (obnovování) dřínků. Avšak celkově není nic jed-

noduššího, když nebudeme ničit životní prostředí našeho dřínu.

Prostřednictvím pátrání po dříněch, jsem zjistil mnoho zajímavého. Dřínů v okolí Šumic není příliš. Rozhodně žádné nejsou typických na pasinkách. Kdo neví, co jsou pasinky, rychle připomenu. Pasinky byly pastviny pro obecní dobytek (pro krávy a kozy). V místech obecních pastvin se roztroušely vyskytovaly dříny – především mohutné dříny společně s hrušněmi představovaly solitérní dřeviny. Takto byla vytvořena, můžeme říct, *unikátní mozaika krajiny Šumicka*. Zpět k dnešnímu stavu. Dříny se na Šumicku vyskytují v lesních okrajích, v „hrázích“, zahradách a humnech. Pasinky s dříny se bohužel nezachovaly (nebo o nich nevím). Pastviny byly převedeny na ornou půdu, dříny a hrušně se vytrhaly či vypálily. To je mrzuté. Není to škoda? Není třeba nápravy? Co vy na to? Obnova dřínů je podle mě dobrý čin. Otázka zní, ale jak obnovovat? Máme jít a vysadit nějaké dříny? Máme koupit sazenici a zasadit ji? Mám si vypěstovat sám sazeničku? A co takhle sebrat semínko a zasadit ho? Vypěstovat dřín ze semínka je složitá volba. Sazenice, to je reálnější představa. Zkoušel jsem to, jde to. Pokud vám to nepůjde, není nic jednoduššího, a sice obrátit se na nějakého pěstitele, např. Radima Peška z Bojkovic (www.stareodrudy.org). Já si letos poprvé pokusně vysadil vlastnoručně nasbíraná semena a čekám na přes rok. Obecně

se totiž ví, že semínko klíčí až druhým rokem. Uvidíme. Prostřednictvím zpravodaje bych se na vás rád obrátil a po sté se zeptal, má-li někdo chuť s několika dalšími lidmi, přáteli krajiny Šumicka, jít a obnovovat dříny v typické krajině Šumicka? Jsem totiž nerad, když jsou všechno slova, nikoliv činy, jsem rád za zpětnou vazbu, tj. odpověď. (Výzvy z článku Pátráme ze zpravodaje 1/2009 pokračují, jen čekáme na více odpovědí.)

Dalším pozastavením v poznávání dřínů je samotná znalost o dříněch. Víte, jak vypadá dřín? Jak vypadají plody – dřínky? Kdysi jsem si, co by malý kluk, myslel, že dřínky jsou trnky – takové ty plané kulaté trnky. Pak jsem kdysi viděl

obrázek a jednou jsem dostal pár dřínků do hrsti. Dřínky se také rády pletou s plody hlohu. „Hlohyňky“ nebo také „hlohové šípky“ mají podobný tvar, ale to je asi tak všechno. Chuť je jiná, šípková. Dřínka nemá na spodní straně „štopičku“ a semínko vypadá jinak. Také je rozdíl v listu či květech. A proto, ověřte si poznávání dřínu jarním.

Mé „dřínkovatění“ pokračuje bodem: ptáme se pamětníků. Občasně jsem se dotazoval a příležitostně dotazuji starších lidí, pamětníků, jaké to bylo v době dřínů? Zjistil jsem poměrně zajímavé postřehy a pestře živé vzpomínky. Vyprávění pamětníků bylo dosud povznášející. Bohužel dotazovaných lidí nebylo tolik. Víte-li,

pamětníci a pamětnice, cokoliv o dříněch, neříkejte to mně, povězte to svým potomkům, ať nezapomenou.

Dřín ze Šumic se dostal dokonce do prestižní knihy, a to do druhého přepracovaného vydání *Dřevin České republiky* od významných dendrologů z Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně (Maděra, Koblížek, Úradníček, Tichá). V knize je napsáno: „*V obci Šumice se kdysi pěstovaly vysokmenné dřínové sady a dřínová větévka je dosud ve znaku obce.*“

Možná se to nezdá, ale o dřínu lze vyprávět a psát dlouze. Nemusí se výhradně jednat o biologická (dendrologická) témata nebo ekologii dřínu (ekologie = věda zkoumající vztahy mezi organizmy navzájem a mezi organizmy a prostředím). V našem případě můžeme hovořit o celé historii, estetice či „sociologii“ dřínu – vnímání dřínu lidmi. Problematiku dřínů můžeme povýšit na vědu nebo jakési „vyprávění“. Nazývat to můžeme třeba, třeba „kornalistika“. A proč zrovna takto? Odborný název dřínu obecného (nebo také dřín jarní nebo svída dřín) je *Cornus mas*. Počeštíme-li „*Cornus*“ na „*kornus*“ a přidáme-li příponu „-istika“, dostaneme ono kouzelné slovo kornalistika. Každý, kdo se třeba zabývá dříny, šlechtí je, vyrábí dřínové víno, hledá poslední zbytky dřínů, kreslí větévky dřínů, pátrá v archivech po dříněch, je „kornalista“.

Epilog: Tečka na konec

Vilém Jurek

Snad jste bez většího nádechu došli až ke konci tohoto čísla. Pro větší pestrost je úvodník rozdělný na dvě části. V tomto druhém a konečném díle bychom vám všem popřáli příjemné prožití Vánočních svátků. Spoustu pohody v tyto dny klidu, spokojené a poklidné dny strávené s lidmi, které milujete a vážíte si jich. Také mnoho zdaru v Novém roce, kdy se nula mění v jedničku, kdy noc se mění v den, kdy voda ve víno, kdy budete mít radosti dosti po celou dobu. To vše v dobrém přeje redakce Šumického zpravodaje.

